

УДК 347.1

DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2025.88.1.49>

ОСОБЛИВОСТІ ОСКАРЖЕННЯ ВИКОНАВЧОГО НАПИСУ НОТАРІУСА

Ніщимна С.О.,
*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри адміністративного та конституційного права
Навчально-наукового інституту права,
правоохоронної діяльності та психології
Пенітенціарної академії України
ORCID: 0000-0001-7424-7688*

Ніщимна С.О. Особливості оскарження виконавчого напису нотаріуса.

Стаття присвячена дослідженню особливостей оскарження виконавчого напису нотаріуса як альтернативного позасудового способу захисту цивільних прав у контексті сучасної судової практики. Автор аналізує природу виконавчого напису як позасудового механізму захисту прав кредитора, звертаючи увагу на обов'язкову умову його вчинення – безспірність заборгованості. Наголошено, що навіть за наявності формально належних документів, поданих нотаріусу, не завжди можна виключити наявність спору про право, що дає підстави для визнання напису таким, що не підлягає виконанню.

У статті розглянуто процесуальні особливості звернення до суду з позовом про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, зокрема щодо форми позовних вимог, суб'єктного складу сторін та строків звернення. Висвітлено важливість дотримання кредитором попередньої процедури повідомлення боржника, реєстрації забезпечувального обтяження, дотримання строку позовної давності та інших юридично значущих обставин.

Особливу увагу приділено судовій практиці, зокрема правовим позиціям Верховного Суду, який акцентує на необхідності комплексної оцінки правових підстав для вчинення виконавчого напису нотаріусом.

Проаналізовано судові рішення про подання стягувачем відповідних документів нотаріусу для вчинення ним виконавчого напису; щодо безспірності заборгованості як обов'язкової умови вчинення нотаріусом виконавчого напису; про сторони справ з оскарження виконавчих написів; щодо строку звернення до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису; про дії суду для правильного вирішення спору про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає застосуванню; про строк для звернення до нотаріуса та строк позовної давності; про співвідношення заходу забезпечення позову про зупинення стягнення на підставі виконавчого напису нотаріуса з позовною вимогою про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню.

Виокремлено основні підстави для визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню: відсутність або недійсність зобов'язання; наявність спору між сторонами щодо суми боргу або підстави зобов'язання; порушення нотаріусом вимог щодо оформлення напису; недотримання строків давності; неналежне повідомлення боржника про стягнення або вимогу про усунення порушення.

З аналізу судової практики зроблено висновок, що суди не обмежуються формальною перевіркою дій нотаріуса, а досліджують фактичні обставини, зокрема наявність боргу, його розмір, надання повідомлень тощо; захід забезпечення позову (зупинення стягнення) не є тотожним позовній вимозі про визнання напису таким, що не підлягає виконанню, але є дієвим способом запобігання негативним наслідкам до розгляду справи по суті; строк на звернення за виконавчим написом прив'язується до загального трирічного строку позовної давності, незалежно від домовленостей сторін або їх правового статусу.

Ключові слова: нотаріальні дії; нотаріус, виконавчий напис нотаріуса; вчинення виконавчого напису; оскарження нотаріальних дій; судова практика, безспірність заборгованості.

Nishchymna S.O. Features of appealing an executive writ of a notary.

The article is devoted to investigating the peculiarities of the violation of the notary's signature as an alternative to the judicial method of protecting civil rights in the context of current judicial practice.

The author analyzes the nature of the law as a judicial mechanism for the protection of the creditor's rights, with utmost respect for the obligatory mind of his work - the irrefutability of the debt. It is agreed that despite the appearance of formally valid documents submitted to the notary, it is not always possible to exclude the appearance of a dispute about the right, which allows the writing to be recognized in such a way that it does not precipitate defiance.

The article examines the procedural features of the brutality before the trial with the request for the recognition of the viconic writing in such a way that it does not further the viciousness, limiting the form of the summons, subject to the nature of the sides and lines of the brutality. The importance of the creditor's completion of the preliminary procedure for notifying the debtor, the registration of unsecured liability, the completion of the statute of limitations and other legally significant circumstances is highlighted.

Particular attention is paid to judicial practice, in addition to the legal positions of the Supreme Court, which emphasizes the need for a comprehensive assessment of the legal framework for final writing by a notary.

The court decisions on the submission by the collector of relevant documents to a notary for him to execute an executive inscription; on the indisputability of the debt as a mandatory condition for the notary to execute an executive inscription; on the parties to cases on appealing executive inscriptions; on the deadline for applying to a notary for the execution of an executive inscription; on the actions of the court to properly resolve the dispute on the recognition of the executive inscription as unenforceable; on the deadline for contacting a notary and the statute of limitations; on the correlation of the measure of securing the claim for suspension of collection based on a notary's executive inscription with the claim for recognition of the notary's executive inscription as unenforceable.

The main grounds for recognizing an executive inscription as unenforceable are identified: absence or invalidity of the obligation; existence of a dispute between the parties regarding the amount of the debt or the basis of the obligation; violation by the notary of the requirements for drawing up the inscription; failure to comply with the statute of limitations; improper notification of the debtor about the collection or the requirement to eliminate the violation.

From the analysis of judicial practice, it was concluded that the courts are not limited to a formal verification of the notary's actions, but investigate the factual circumstances, in particular the existence of a debt, its amount, the provision of notifications, etc.; a measure to secure a claim (suspension of collection) is not identical to a claim to declare an inscription unenforceable, but is an effective way to prevent negative consequences before the case is considered on the merits; the deadline for applying for an executive inscription is tied to the general three-year limitation period, regardless of the agreements of the parties or their legal status.

Key words: notarial acts; notary's executive inscription; execution of an executive inscription; appeal of notarial acts; judicial practice.

Постановка проблеми. Виконавчий напис нотаріуса є інститутом позасудового захисту прав та законних інтересів громадян, що передбачає можливість стягнення заборгованості або повернення майна без судового розгляду. Водночас в судовій практиці України дедалі частіше виникають випадки оскарження зазначеного інструменту, що обумовлено як певними прогалинами в нормативному регулюванні, так і помилками у практичному застосуванні. Оскарження виконавчого напису нотаріуса є важливим засобом забезпечення балансу інтересів сторін у зобов'язальних правовідносинах. Для ефективного захисту прав боржника необхідне дотримання ним як матеріально-правових, так і процесуальних норм.

Метою статті є виявлення особливостей оскарження виконавчого напису нотаріуса до суду в контексті сучасної судової практики.

Стан дослідження. Окремі аспекти оскарження нотаріальних дій були предметом вивчення вітчизняних науковців, які займаються дослідженням проблем нотаріату: Андрущенко Т.С., Гулевська Г., Демченко О., Дерій О., Заборовський В., Комаров В., Крижевська О., Менджул М., Пасічник С., Фурса С., Чижмарь К., Шевченко Я., Феннич В. та ін. Однак чимало питань оскарження виконавчого напису в аспекті сучасної судової практики на сьогодні мають спірний характер.

Функціональне призначення виконавчого напису нотаріуса як важливого елемента захисту прав і законних інтересів людини й утвердження правопорядку потребує ґрунтовного наукового вивчення.

Виклад основного матеріалу. Вчинення виконавчого напису нотаріуса – це одна з нотаріальних дій, якими наділені органи нотаріату, спрямованих на захист порушених прав та законних інтересів. Виконавчий напис нотаріуса належить до числа виконавчих документів (п. 3 ч. 1 ст. 3 Закону України «Про виконавче провадження»), на підставі яких відкривається виконавче провадження та розпорядження нотаріуса щодо отримання коштів чи майна виконується в примусовому порядку [1].

Вчинення виконавчих написів проводиться для посвідчення права стягнення грошових сум чи майна від боржника в інтересах кредитора (стягувача) на підставі безспірних зобов'язань (ст. 87 Закону України «Про нотаріат») [2]. Безспірність заборгованості чи іншої відповідальності перед кредитором підтверджується документами, перелік яких надається Кабінетом Міністрів України. Зокрема, до таких документів належать «нотаріально посвідчені договори, що передбачають сплату грошових сум, передачу або повернення майна» (п. 1 Переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 № 1172) (далі – Перелік) [3]. «Порядком вчинення окремих видів нотаріальних дій нотаріусами України» (а саме підпунктами 3.2, 3.5 пункту 3 Глави 16 розділу II) передбачено, що безспірність заборгованості підтверджують документи, передбачені Переліком. Отже, при вчиненні виконавчого напису нотаріус має обов'язково перевірити, чи надані на обґрунтування стягнення документи, зазначені у Переліку.

Виконавчий напис – це розпорядження нотаріуса про примусове стягнення з боржника на користь кредитора грошових сум або передачу чи повернення майна кредитору, вчинене на документах, які підтверджують зобов'язання боржника [4, с. 314].

Як зазначив Конституційний Суд України, така нотаріальна дія, як вчинення виконавчого напису, є альтернативним позасудовим способом захисту цивільних прав, а виконавчий напис нотаріуса – самостійною підставою для задоволення вимог кредитора шляхом стягнення грошових сум або витребування майна від боржника за цим виконавчим документом, якщо така вимога є безспірною (абзац восьмий підпункту 2.3 пункту 2 мотивувальної частини Рішення Конституційного Суду України від 1 липня 2020 р.) [5].

При вчиненні виконавчого напису нотаріус повинен перевірити, чи надані на обґрунтування стягнення документи, зазначені у Переліку, який не передбачає інших умов вчинення виконавчих написів нотаріусами ніж ті, які зазначені в Законі України «Про нотаріат» та Порядку.

Вчинення нотаріусом виконавчого напису відбувається за фактом подання стягувачем документів, які згідно із Переліком є підтвердженням безспірної заборгованості або іншої відповідальності боржника перед стягувачем. Однак сам по собі факт подання стягувачем відповідних документів нотаріусу не свідчить про відсутність спору щодо заборгованості як такого (постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 23 жовтня 2024 року в справі № 953/510/23) [6].

Відсутність у Законі України «Про нотаріат» та в «Порядку вчинення нотаріальних дій нотаріусами України» вимоги до нотаріуса [7] провести перевірку дотримання стягувачем норм спеціального Закону України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» щодо реєстрації в Реєстрі відомостей про звернення стягнення на предмет забезпечувального обтяження та впливу тридцятиденного строку з моменту такої реєстрації не свідчить про можливість невиконання нотаріусом цих вимог (постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 22 травня 2024 року у справі № 465/4478/22) [8].

Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду вказав, що положення закону щодо надіслання боржнику повідомлення про порушення забезпеченого обтяженням зобов'язання направлені на фактичне повідомлення заставодавця, з метою надання йому можливість усунути відповідні порушення основного зобов'язання і запобігти зверненню стягнення на його майно. Отже, таке повідомлення слід вважати здійсненим належним чином за умови, якщо заставодавець отримав його, а доказом належного здійснення повідомлення може бути, зокрема, повідомлення про вручення поштового відправлення з описом вкладення [8].

Нотаріус здійснює захист цивільних прав шляхом вчинення виконавчого напису на борговому документі у випадках і в порядку, встановлених законом (стаття 18 Цивільного кодексу України).

Законом України «Про нотаріат» (глава 14 «Вчинення виконавчих написів») врегульовано питання стягнення грошових сум або витребування майна за виконавчим написом (стаття 87); умов вчинення виконавчих написів (стаття 88); змісту виконавчого напису (стаття 89); порядку стягнення за виконавчим написом (стаття 90); строку пред'явлення виконавчого напису (стаття 91). Для стягнення грошових сум або витребування від боржника майна нотаріуси вчиняють виконавчі написи на документах, що встановлюють заборгованість (частина перша статті 87).

Стягнення за виконавчим написом провадиться в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження» (стаття 90 Закону). Відповідно до цього закону підлягають примусовому виконанню рішення на підставі таких виконавчих документів, як, зокрема, виконавчі написи нотаріусів (пункт 3 статті 3).

Нотаріус вчиняє виконавчі написи, якщо подані документи підтверджують безспірність заборгованості або іншої відповідальності боржника перед стягувачем та за умови, що з дня виникнення права вимоги минуло не більше трьох років, а у відносинах між підприємствами, установами та організаціями – не більше одного року (частина перша статті 88 Закону України «Про нотаріат»).

Як зазначив Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду у постанові від 6 жовтня 2021 р., спори за позовами про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню повністю або частково, про повернення стягнутого за виконавчим написом вирішуються судом у порядку цивільного судочинства за позовами боржників або зазначених осіб до стягувачів, якщо однією зі сторін відповідного спору є фізична особа [9].

Отже, за правилами цивільного судочинства в позовному провадженні як спір про право розглядаються позови про оскарження дій нотаріуса щодо вчинення виконавчого напису, коли нотаріусом порушені правила вчинення певної нотаріальної дії, що суперечать нормам цивільного законодавства.

Безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника є обов'язковою умовою вчинення нотаріусом виконавчого напису (стаття 88 Закону України «Про нотаріат»). Відтак, на момент звернення стягувача до нотаріуса із заявою про вчинення виконавчого напису має існувати та бути безспірною, заборгованість або інша відповідальність боржника перед стягувачем. Відповідно прав стягувача, за захистом якого він звернувся до нотаріуса, має існувати на момент звернення.

Як вказав Касаційний цивільний суд у складі Верховного Суду, характер правового регулювання питання щодо безспірності заборгованості дає підстави для висновку про те, що безспірність заборгованості чи іншої відповідальності боржника для нотаріуса підтверджується формальними ознаками – наданими стягувачем документами згідно з Переліком документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів (постанова від 11 вересня 2024 року у справі № 372/2174/22) [10].

Захист прав боржника у процесі вчинення нотаріусом виконавчого напису відбувається шляхом надіслання іпотекодержателем повідомлень, письмової вимоги про усунення порушень іпотекодавцю та боржнику, якщо він є відмінним від іпотекодавця. Натомість нотаріус вирішує питання про вчинення виконавчого напису на підставі документів, наданих лише однією стороною, стягувачем, і не зобов'язаний запитувати та одержувати пояснення боржника з приводу заборгованості для підтвердження чи спростування її безспірності [10].

Із судової практики вбачається, що справи за спорами щодо оскарження вчинених нотаріусами виконавчих написів щодо визнання вчиненого нотаріусом виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню повністю або частково, або про повернення стягненого за виконавчим написом нотаріуса мають розглядатися судами за позовами боржників до стягувачів.

Відповідачем у таких справах є особа, на користь якої було вчинено виконавчий напис, яким було порушено право позивача, тобто цивільна відповідальність за незаконно вчинений виконавчий напис покладається на особу, яка зверталася за виконавчим написом, а нотаріус може залучатися судами як третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору.

Наприклад, у справі № 187/1718/20 позивач звернувся із позовом про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, який не пов'язаний з правом власності особи, яке набуто у процесі виконання виконавчого напису (постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 19 червня 2023 року в справі № 187/1718/20 (про сторони справ з оскарження виконавчих написів) [11].

Враховуючи зазначене, суд апеляційної інстанції дійшов до обґрунтованого висновку про те, що позивач у цій справі не має спільних чи однорідних прав та обов'язків стосовно відповідача,

тобто особи, яка зверталася за виконавчим написом та на користь якої вчинено виконавчий напис [11]. Отож, такий спосіб захисту, обраний позивачем, не відповідатиме змісту порушеного права, а отже, не буде ефективним.

Як вказано у постанові Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 19 жовтня 2022 року в справі № 743/1481/21, позов про визнання виконавчого напису про стягнення заборгованості за кредитним договором таким, що не підлягає виконанню, стосується кредитних правовідносин. У випадку пред'явлення такого позову споживачем фінансових послуг підлягає застосуванню положення частини третьої статті 22 Закону України «Про захист прав споживачів». Споживач, що звернувся до суду з позовом про захист своїх прав, звільнений від сплати судового збору як за подання позовної заяви про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, так і на наступних стадіях цивільного процесу (при поданні апеляційної та касаційної скарг) [12].

У постанові від 02 липня 2019 року в справі № 916/3006/17 щодо строку звернення стягувача для вчинення виконавчого напису Велика Палата Верховного Суду зауважила, що строк для звернення до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису за статтею 88 Закону України «Про нотаріат», пов'язаний з позовною давністю, передбаченою Цивільним кодексом України, а загальна позовна давність установлюється тривалістю у три роки (стаття 257 Цивільного кодексу України).

Отже, загальний строк для звернення стягувача до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису становить не більше трьох років з дня виникнення у стягувача права вимоги до боржника незалежно від суб'єктного складу сторін у правовідносинах, тобто цей строк підлягає застосуванню й у відносинах між юридичними особами. Якщо для вимоги, за якою видається виконавчий напис, законом встановлено іншу позовну давність, виконавчий напис видається у межах цього строку [13].

Велика Палата Верховного Суду відступила від висновку, викладеного в постанові Верховного Суду від 17 травня 2018 року у справі № 307/1580/17 [14], щодо застосування положень частини другої статті 88 Закону України «Про нотаріат», зокрема про те, що ця норма не обмежує трирічним строком нарахування заборгованості, на стягнення якої вчиняється виконавчий напис, за умови встановлення сторонами відповідно до статті 259 Цивільного кодексу України збільшеної позовної давності для відповідної вимоги, оскільки вважає, що зазначений строк не можна змінити домовленістю сторін (постанова Великої Палати Верховного Суду від 02 липня 2019 року в справі № 916/3006/17).

Крім того, у постанові від 02 липня 2019 року в справі № 916/3006/17 щодо дій суду для правильного вирішення спору про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає застосуванню, вирішуючи спір про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, Велика Палата Верховного Суду зазначила, що суд не повинен обмежуватися лише перевіркою додержання нотаріусом формальних процедур та факту подання стягувачем документів на підтвердження безспірної заборгованості боржника згідно з Переліком документів.

Велика Палата Верховного Суду вказала, що для правильного застосування положень статей 87, 88 Закону України «Про нотаріат» у такому спорі суд повинен перевірити доводи сторін у повному обсязі, а також установити й зазначити в рішенні, чи справді на момент вчинення нотаріусом виконавчого напису боржник мав безспірну заборгованість перед стягувачем. Йдеться про те, чи існувала заборгованість узагалі, чи була заборгованість саме такого розміру, як зазначено у виконавчому написі, чи не було невирішених по суті спорів щодо заборгованості або її розміру на час вчинення нотаріусом виконавчого напису. Крім того, інформація про наявність у суді іншого позову стягувача до боржника чи боржника до стягувача сама по собі не є доказом недотримання умови щодо безспірності заборгованості [13].

Отже, якщо з нотаріальних дій нотаріуса при вчиненні виконавчого напису не вбачається недотримання умов вчинення виконавчого напису відповідно до статті 88 Закону України «Про нотаріат» та які не спричинили порушення гарантованих законом прав боржника або стягувача, то вони не можуть слугувати підставою для визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню.

Отже, якщо з порушень Порядку вчинення нотаріальних дій, допущених нотаріусом при вчиненні виконавчого напису, не вбачається недотримання умов вчинення виконавчого напису відповідно до положень статті 88 Закону України «Про нотаріат» та порушень гарантованих законом прав боржника або стягувача, — це не може бути підставою для визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню.

Велика Палата Верховного Суду підтримала власний правовий висновок у постанові від 21 вересня 2021 року в справі № 910/10374/17 щодо строку звернення до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису, визначивши, що норми частини першої статті 88 Закону України «Про нотаріат» варто застосовувати разом із нормами частини другої статті 88 цього закону та статті 257 Цивільного кодексу України, які передбачають трирічний строк від дня виникнення права вимоги, в межах якого вчиняється виконавчий напис. Виконавчий напис, вчинений на підставі не посвідченого нотаріально кредитного договору, є таким, що не підлягає виконанню [15].

Враховуючи, що приватним виконавцем винесено постанову про відкриття виконавчого провадження з примусового виконання виконавчого напису, яким передбачено вилучення майна у позивача та постанову про арешт майна боржника, а позивач оскаржує такий виконавчий напис в судовому порядку шляхом подання позову про визнання його таким, що не підлягає виконанню, через те, що вважає, що такий виконавчий напис здійснено з порушенням норм чинного законодавства, – існує реальна загроза, що нежиття заходів забезпечення позову до вирішення спору по суті шляхом зупинення стягнення на підставі виконавчого напису, вчиненого приватним нотаріусом, яким звернено стягнення на майно може істотно ускладнити чи унеможливити ефективний захист або поновлення порушених прав позивача у разі задоволення позову, за захистом яких він звернувся до суду (постанова Великої Палати Верховного Суду від 21 вересня 2021 року в справі № 910/10374/17) [15].

До того ж, захід забезпечення позову про зупинення стягнення на підставі виконавчого напису нотаріуса не є тотожним з позовною вимогою про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, оскільки у цьому випадку до вирішення спору по суті про відповідність/невідповідність оспорюваного виконавчого напису вимогам закону лише зупиняється процедура виконання такого виконавчого напису з метою надання можливості позивачу захистити або поновити свої права в межах одного судового провадження, без нових звернень до суду [15].

Отже, зупинення стягнення як захід забезпечення позову не дорівнює позовній вимозі про визнання виконавчого напису нотаріуса, таким, що не підлягає виконанню.

Висновки. Виконавчий напис нотаріуса є альтернативною формою позасудового захисту прав кредитора, однак його вчинення вимагає суворого дотримання ряду вимог, зокрема підтвердження безспірності заборгованості відповідними документами. Безспірність заборгованості – ключова умова вчинення виконавчого напису. Однак на практиці за умови, навіть коли кредитор подає нотаріусу всі формально необхідні документи, які згідно з Переліком мають підтверджувати «безспірність» заборгованості, це ще не гарантує, що заборгованість справді є безспірною по суті, що створює підстави для судового оскарження.

У судовій практиці виокремлюються такі основні підстави для визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню: відсутність або недійсність зобов'язання; наявність спору між сторонами щодо суми боргу або підстави зобов'язання; порушення нотаріусом вимог щодо оформлення напису; недотримання строків давності; неналежне повідомлення боржника про стягнення або вимогу про усунення порушення.

Недотримання процедури повідомлення боржника (іпотекодавця) про порушення забезпеченого обтяженням зобов'язання, а також порушення вимог щодо реєстрації в Реєстрі обтяжень є достатньою правовою підставою для визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню. Зауважимо, що на період дії правового режиму воєнного стану були внесені відповідні зміни в Закон України «Про виконавче провадження», за якими примусове виконання виконавчих написів нотаріуса заборонено.

Із судової практики вбачається, що суди не обмежуються формальною перевіркою дій нотаріуса, а досліджують фактичні обставини, зокрема наявність боргу, його розмір, надання повідомлень тощо. Захід забезпечення позову (зупинення стягнення) не є тотожним позовній вимозі про визнання напису таким, що не підлягає виконанню, але є дієвим способом запобігання негативним наслідкам до розгляду справи по суті. Строк на звернення за виконавчим написом прив'язується до загального трирічного строку позовної давності, незалежно від домовленостей сторін або їх правового статусу.

Суди визнають допустимими позови про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню, якщо є порушення процедури вчинення напису або сумнів щодо безспірності заборгованості. Водночас, сам факт подання документів нотаріусу не гарантує правомірність виконавчого напису.

Таким чином, виконавчий напис нотаріуса є важливим інструментом захисту прав і законних інтересів громадян. Судова практика акцентує на необхідності глибокого аналізу кожного випадку оскарження виконавчого напису нотаріуса.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 року № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> (дата звернення: 24.03.2025).
2. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 року. № 3425-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text> (дата звернення: 24.03.2025).
3. Про затвердження переліку документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 червня 1999 р. № 1172. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1172-99-%D0%BF#Text> (дата звернення: 24.03.2025).
4. Сміян Л.С., Нікітін Ю.В., Хоменко П.Г. Нотаріат в Україні: Навчальний посібник (2-е вид., стереотип.) / За ред. Ю.В. Нікітіна. Київ: КНТ, 2008. 680 с.
5. Рішення Конституційного Суду України від 1 липня 2020 р. у справі за конституційною скаргою Товариства з обмеженою відповідальністю «Укркава» щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини першої статті 88 Закону України «Про нотаріат». URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/docs/7_p1_2020.pdf (дата звернення: 24.03.2025).
6. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 23 жовтня 2024 року в справі № 953/510/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/122717163> (дата звернення: 24.03.2025).
7. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: наказ Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 року № 296/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text> (дата звернення: 24.03.2025).
8. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 22 травня 2024 року у справі № 465/4478/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/119264967> (дата звернення: 24.03.2025).
9. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 6 жовтня 2021 р. у справі № 201/9570/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100352157> (дата звернення: 24.03.2025).
10. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 11 вересня 2024 року в справі № 372/2174/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/121600394> (дата звернення: 24.03.2025).
11. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 19 червня 2023 року в справі № 187/1718/20. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111698524> (дата звернення: 24.03.2025).
12. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 19 жовтня 2022 року в справі № 743/1481/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106878531> (дата звернення: 24.03.2025).
13. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 02 липня 2019 року в справі № 916/3006/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/83589983> (дата звернення: 24.03.2025).
14. Постанова Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду від 17 травня 2018 року у справі № 307/1580/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/74120843> (дата звернення: 24.03.2025).
15. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 21 вересня 2021 року в справі № 910/10374/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/100428590> (дата звернення: 24.03.2025).